

Fjørtoft og de vedtatte sannheter

TV 2s «Holmgang» 28.3, stilte spørsmålet om forsoning til 8. mai-jubileet var mulig. Hensikten gikk bort seg i løpet av programmet. Endte nærmest med en mur mot sannhetssøkeren Fjørtoft og den åpent ærlige frontkjemperen. Litt forstemmende at isfronten fra krigens dager fortsatt er like hard. Syntes tydeligvis Erik Bye også, nær tårene. Ikke populært at Fjørtoft nevner A-bombingen i 1943 som ble påført av gode jøssinger for å aktivisere studentene. Arrestasjon, deportering og en del studenter døde i Tyskland. For å markere frontene.

Fjørtoft mener at Norges væpnede krig med Tyskland var slutt i og med at man ved kapitulasjonsavtalen 10. juni 1940 underskrev på at Norges samtlige stridskrefter la ned våpnene og ikke skulle ta dem opp igjen mot Tyskland eller dets forbundne så lenge pågående krig gikk. De Nygaardsvold-tro konvensjonelle historikere sier at Norge fortsatte krigen fra London. At det ble båtplass bare til general C.G. Fleischer av offiserene som skulle føre dette videre, viser at flukt og nødvendighet var prioritert foran fortsatt krig. Da kapitulasjonen ble undertegnet 10. juni, var det ennå 10 dager igjen til Sjøforsvarets stab og Hærens stab (med gen. Fleischer, oblt. A.D. Dahl og kapt. Aa. Pran) ble etablert. Eget flyvåpen fantes den gang ikke. Norske oppsetninger inngikk i britisk.

Krigen mellom Tyskland og Norge med våpen var slutt, men krigstilstanden varte til 9. juli 1951, da Tyskland ble bedt om å ruste opp igjen. Når tiltalte under oppgjøret etterpå ble spurt om de ikke visste at Norge var i krig, var ikke svaret enkelt. Vi så tyske soldater i gatene og Gestapo var i virksomhet; vi var okkupert etter en krig.

Frontkjemperne førte våpen mot et land Norge var forbundet med, het det. Det ble aldri inngått noen allianse. 28. mai 1941 kom en avtale med England om de norske krigsmenns plass. Gjaldt forsyning, instruktører, kommandoforhold etc. Den 14. mai 1944 fikk vi likelydende avtaler med USA, Storbritannia og Sovjet om administrative og judisielle forhold når deres tropper rykket inn i Norge. Det var noe annet enn allianser.

Skulle ikke vi som «vant krigen» har råd til å godta at frontkjemperne var modige idealister, de fleste av dem, som våget livet for det de trodde på? I større perspektiv var saken at landets strategiske beliggenhet som baseområde, Tysklands avhengighet av den svenske jernmalmen fra Narvik og at vi kunne forsvare vår nøytralitet, det som plasserte oss i stormaktskrigen. Der ble nordmenn bare statister.

Ingen av partene ville se den annen i Norge. Men Tyskland var raskest. Og i vår vankunne somlet oss ikke en gang til å mobilisere i tide. Det var regjeringens feil og ikke enkeltpersoners ansvar.

Anton Olstad

Industri og

HD 29/4-95